

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра філософії і педагогіки

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

завідувач кафедри

Шабанова Ю.О. _____

«___» _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Педагогічна антропологія»

Галузь знань	01 Освіта
Спеціальність	011 Філософія
Освітній рівень.....	магістр
Освітня програма	гуманітарні науки
Спеціалізація	Філософія
Статус	за вибором
Загальний обсяг	5 кредитів ECTS (150 годин)
Форма підсумкового контролю	екзамен
Термін викладання	10 семестр
Мова викладання	українська
.....	

Викладачі: __Захарчук О.Ф._____

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро

НТУ «ДП»

2019

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогічна антропологія» для магістрів / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. філос. і пед. – Д. : НТУ «ДП», 2019. – 12 с.

Розробник – Захарчук О.Ф.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Робоча програма буде в пригоді для формування змісту підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедр університету.

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИЦИПЛІНИ.....	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	6
6.1 Шкали.....	8
6.2 Засоби та процедури	8
6.3 Критерії.....	10
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	13
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	13

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» спеціальності «Педагогічна антропологія» здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни «Педагогічна антропологія» віднесено такі результати навчання:

ВК2	оцінювати досягнуті результати навчання в контексті навчальних модулів і програм
ВК6	знати: специфіку педагогічної антропології як міждисциплінарної галузі людинознавства, знання історії розвитку педагогічної антропології в Україні та за кордоном;
ВК7	Вивчити предмет, зміст і функції педагогічної антропології
ВК8	Оволодіти знаннями історії становлення педагогічної антропології
ВК9	Набути знань про сутність, принципи та логіку підходів сучасної педагогічної антропології
ВК12	Вивчити особливості людини як предмету педагогічної антропології, специфіку її взаємодії з простором і часом свого буття, розвитку людини в системі понять педагогічної антропології, її взаємодії з культурою

Мета дисципліни – систематизація та інтеграція теоретичних знань про людину та дитину, її розвиток та виховання відповідно до концептуальних підходів сучасної педагогічної антропології.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
ВК2	ВК2-2.11	вільно володіти понятійно-категоріальним апаратом та методологією педагогічної антропології
ВК6	ВК6-2.11	грамотно використовувати знання сучасної педагогічної антропології для аналізу, осмислення та розв'язання соціально-педагогічних проблем
ВК7	ВК7-2.11	застосовувати одержані знання у професійній діяльності
ВК8	ВК8-2.11	програмувати та аналізувати власну діяльність на засадах педагогічної антропології
ВК8	ВК7-2.11	Стимулювання самовиховання, самовдосконалення та самоосвіти студентів

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Ф3 Філософія	критично осмислювати проблеми у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
	розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	75	35	40				
практичні	75	28	47				
лабораторні	-	-	-				
семінари	-	-	-				
РАЗОМ	150	63	87				

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	75
ВК2-2.11	1. Педагогічна антропологія як міждисциплінарна галузь людинознавства	19
	Предмет, мета й завдання педагогічно їантропології	
	Диференціація антропологічного знання.	
	Місце педагогічної антропології в системі наук про людину. Зв'язок з іншими науками.	
ВК6-2.11	2. Історія розвитку педагогічної антропології за кордоном	19
	Уявлення про людинознавство у стародавньому світі, середньовіччі та протягом епохи Відродження	
	Ідеї гуманістично їантропології у працях класиків педагогіки.	
	Антропологічні виміри педагогіки XIX початку XX ст.	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	Розвиток педагогічної антропології у ХХ – на початку ХХІ ст.	
ВК6-2.11 ВК8-2.11	3. Історія розвитку педагогічної антропології в Україні та близькому зарубіжжі	19
	Донауковий етап педагогічної антропології.	
	Становлення та розвиток антропологічних поглядів в Україні ХVІІІ – першій половині ХІХ ст.	
	Внесок К.Д.Ушинського у розвиток вітчизняної педагогічної антропології.	
	Розвиток вітчизняної педагогічної антропології в другій половині ХІХ –на початку ХХ ст.	
	Динаміка розвитку педагогічної антропології у ХХ ст	
ВК2-2.11 ВК6-2.11 ВК8-2.11	4. Людина як предмет педагогічної антропології	18
	Концепція людини в педагогічній антропології.	
	Людина як індивід, особистість, індивідуальність, суб'єкт.	
	Цілісність і суперечливість людини.	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	75
ВК6-2.11	1. Дитина як предмет педагогічної антропології	19
	2 Виховання як процес передачі суспільнозначущого досвіду молодшим поколінням	19
	3 Антропологічне розуміння культури	19
	4 Мистецтво взаємодії. Гуманізація педагогічного процесу	18
	РАЗОМ	150

Контрольні питання до курсу

1. Історія поняття «антропологія».
2. Історія поняття «педагогічна антропологія».
3. Диференціація антропологічного знання.
4. Предмет, мета, завдання педагогічної антропології, її гуманістична спрямованість.
5. Місце педагогічної антропології в системі наук про людину.
6. Інтегративний та цілісний характер педагогічної антропології.
7. Історія розвитку педагогічної антропології в Україні та за кордоном.
8. Зародження антропологічного підходу в педагогіці.
9. Розвиток антрополого-педагогічної концепції в епоху Відродження та Нового

часу.

10. Педагогічна антропологія К.Д.Ушинського.
11. Людина як предмет педагогічної антропології.
12. Соціальність та розумність людини.
13. Духовність і креативність людини. Природа креативності людини.
14. Цілісність і суперечливість людини.
15. Гуманітарна парадигма педагогічної антропології.
16. Простір та час буття людини.
17. Специфіка взаємодії людини з простором його буття.
18. Розвиток як характеристика людини.
19. Чинники, що відрізняють людину від вищих тварин.
20. Чинники, що впливають на формування людини.
21. Психологічні закономірності, властиві лише людині.
22. Аналіз концепцій онтогенезу: біогенетична, соціогенетична, персоналіська, історико-еволюціона.
23. Культура як антропологічний феномен.
24. Основні типи культури.
25. Вік як категорія психолого-педагогічної антропології.
26. Виховання як спосіб людського буття та професійної діяльності педагога.
27. Умови ефективності виховного процесу.
28. Робота К.Д.Ушинського «Людина як предмет виховання. Досвід педагогічної антропології» та її значення в розвитку педагогічної антропології.

Приблизна тематика ІНДЗ

1. Історія розвитку антропологічного знання в Україні.
2. Історія розвитку антропологічного знання за кордоном.
3. Педагогічна антропологія К.Д.Ушинського.
4. Педологія та її значення в розвитку педагогічної антропології.
5. Антропологічні уявлення про розвиток дитини.
6. Специфіка антропологічного підходу до понять «особистість», «індивідуальність» дитини.
7. Антропологічні уявлення про розвиток дитини.
8. Креативність людини як антропологічний феномен.
9. Духовність людини як антропологічний феномен.
10. Види простору і часу буття людини як об'єкт педагогічного впливу.
11. Вік як характеристика особистісної презентації людини.
12. Соціальна роль як антропологічний феномен.
13. Людинознавча функція культури.
14. Сучасні інновації в сфері виховання з урахуванням антропологічного підходу.
15. Проблема біологічного в людині.
16. Вплив молодіжних субкультур на формування особистості підлітка: «емо».
17. Вплив молодіжних субкультур на формування особистості підлітка: «панки».
18. Вплив молодіжних субкультур на формування особистості підлітка: «готи».
19. Вплив молодіжних субкультур на формування особистості підлітка: «хіпі».
20. Дитинство і доля.
21. Життєва криза, її розуміння в педагогічній антропології.
22. Здоров'я дитини як категорія педагогічної антропології.
23. Сценарій життєвого шляху і дитинство.
24. Культура як антропологічний феномен.
25. Виховання на засадах «діалогу культур».
26. «Горизонтальні шари» культури людини.
27. Виховання як антропологічний процес.
28. Гуманістична модель виховання.
29. Технократична модель виховання.

30. Концепція «вільного виховання» в педагогічній антропології.
31. Прагматична модель виховання.
32. Соціетарна модель виховання.
33. Використання досягнень сучасної геронтології у педагогічній антропології.
34. Людина як суб'єкт та об'єкт виховання.

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 8-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час екзамену за бажанням студента
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		
	або індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного дескриптора НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для магістерського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання

для 8-го кваліфікаційного рівня за НРК

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
Знання		
♦ спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі	Відповідьвідмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність:	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
<p>навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи;</p> <p>♦ критичне осмислення проблем у навчанні та /або професійній діяльності та на межі предметних галузей</p>	<p>- спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень;</p> <p>- критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей</p>	
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння		
<p>♦ розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог;</p> <p>♦ провадження дослідницької та/або інноваційної діяльності</p>	<p>Відповідь характеризує уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - оновлювати знання; - інтегрувати знання; - провадити інноваційну діяльність; - провадити наукову діяльність 	95-100
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь незадовільний	<60
Комунікація		
<p>♦ зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються;</p> <p>♦ використання іноземних мов у професійній діяльності</p>	<p>Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументація та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції; - використання іноземних мов у професійній діяльності 	95-100
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
Автономність та відповідальність		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди; ◆ здатність до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним 	<p>Відмінне володіння компетенціями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання принципів та методів організації діяльності команди; - ефективний розподіл повноважень в структурі команди; - підтримка рівноважних стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); - стресовитривалість; - саморегуляція; - трудова активність в екстремальних ситуаціях; - високий рівень особистого ставлення до справи; - володіння всіма видами навчальної діяльності; - належний рівень фундаментальних знань; - належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями автономності та відповідальності з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано п'ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень автономності та відповідальності незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання.

Дистанційна платформа MOODL.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Аносов І. П. Педагогічна антропологія: Навч. посіб. / І. П. Аносов / Мелітопольський держ. пед. ун-т. — К. : Твімінтер, 2005. — 264 с.
2. Аносов І. П. Сучасний освітній простір: антропологічний аспект. Монографія/ І. П. Аносов. — К.: Твімінтер, 2003. — 391 с.

3. Батлина Л.В. Основы людинознaвствa. Людина в цілому : навч. посібник / Л.зВ. Батліна. - К. : КНТ, 2008. – 329 с.
4. Бордовская Н. В. Педагогика: Учебник для вузов. / Н. В. Бордовская, А.А.Реан. - СПб.: Питер, 2004. - 300 с.
5. Бочаров В. В. Антропологиявозраста: Учеб. пособие / В. В. Бочаров / Санкт-Петербургский гос. ун-т; Музей антропологии и этнографииим. Петра Великого РАН (Кунсткамера). — СПб. : ИздательствоСанкт-Петербургского ун-та, 2000. — 193 с.
6. Возняк А.Б. Педагогічна антропология : навч. посіб. / А.Б.Возняк ; Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. - Дрогобич : РВВ Дрогоб. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка, 2011. – 190 с.
7. Дровозюк Л. М. Костянтин Дмитрович Ушинський: біля основ наукової педагогіки й народної школи / Л. М. Дровозюк. — К. : Простір, 2008. — 64 с.
8. Ильяшенко Е. Г. Педагогическаяантропология в России: история и современность / Е. Г. Ильяшенко. – М.: Издательство УРАО, 2003. – 130 с.
9. Задорожна-Княгницька Л.В. Педагогічна антропология (навчальний посібник для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів) / Л.В.Задорожна-Княгницька. – Запоріжжя : ПП «РДЦ Дизайн Груп», 2015 р. – 208 с.
10. Кот О. П. Питання становлення педагогічної антропології в зарубіжній науці [Електронний ресурс] / О.П.Кот. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/pfto/2011_20/files/P2011_29.pdf. – Назва з екрану.
11. Лурье С. В. Психологическаяантропология: История, современное состояние, перспективы: Учеб. пособие для вузов / С. В. Лурье. — М. : Академический Проект, 2003 . — 623 с.
12. Максакова В. И. Педагогическая антропология: Учеб. пособие для студ. вузов, обучающихся по пед. спец. / В. И. Максакова / Международная академия наук пед. образования. — 2-е изд., стер. — М. : Издательский центр «Академия», 2004. — 206 с.
13. Окса М. М. Предмет і методи сучасної педагогічної антропології та їх характеристика / М. М. Окса // Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. – Мелітополь, 2006. – С. 170-188. – (Серія: Педагогіка. – Вип. 7).
14. Педагогическая антропология: Учеб. пособие / Университет Российской академии образования. Кафедра пед. антропологии / Б. М. Бим-Бад (авт.-сост.). — М. : Изд-во УРАО, 1998. — 576 с.
15. Постоева В.А. Психолого–педагогическая антропология: учебное пособие/ В.А. Постоева / Федеральное агентство по образованию. — ГОУ ВПО ТГПУ. — Томск : изд–во ТГПУ, 2006. – 167 с.

16. Приходько В.В. Педагогічна антропологія і вища школа: навч. посіб. Для студ. ВНЗ / В.В.Приходько, В.Й.Бочелюк / Національна металургійна академія України; Дніпропетровський гуманітарний ун-т. — Д. : Пороги, 2008. — 350 с.
17. Рахлевская Л. К. Педагогическая антропология (человековедение) в системе непрерывного образования (история, теория, практика) : Монография / Л.К.Рахлевская . — Томск : изд-во ТГПУ, 1997 — 158 с.
18. Розвиток народної освіти і педагогічної думки на Україні (X - поч. XX ст.): Нариси / М. Д. Ярмаченко, Н. П. Калениченко та ін. - К.: Рад. школа, 1991.— 650 с.
19. Розвиток народної освіти та педагогічної думки на Україні (X - поч. XX ст.): Нариси / Л. І. Атлантова, Ж. Д. Ільченко, Н. А. Кавалерова та ін. — К.: Рад. школа, 1991. — 560 с.
20. Салов Ю. И. Психолого–педагогическая антропология : учебное пособие для вузов / Ю. И. Салов, Ю. С. Тюнников. — М.: ВЛАДОС–ПРЕСС, 2005. — 254 с.
21. Сегеда С. П. Антропология: Навч. посіб. для студ. гуманіт. спец. вищ. навч. закл./ С. П. Сегеда. — К. : Либідь, 2001. — 335 с.
22. Солдунова Л. Ю. Этапы развития педагогической антропологии в России / Л. Ю. Солдунова // Известия Саратовского университета, 2008. — Т. 8. Сер. Философия. Психология. Педагогика, вып. 2. — С.124-126.
23. Сухомлинська О.В. Проблема «природа – виховання» в педагогічній теорії і шкільній практиці України 20 – 30-х рр. / О.В.Сухомлинська // Педагогіка і психологія. — 1997. — №2. — С.73 – 80.
24. Ушинский К.Д. Педагогическая антропология: Человек как предмет воспитания. Опыт педагогической антропологии/ К.Д.Ушинский; Сост. и отв. ред., авт. ст., коммент. и примеч. Э.Д.Днепров. — М.: Издательство УРАО. — (Новая педагогическая библиотека).— 2002. — 496 с.
25. Ушинский К. Д. Человек как предмет воспитания: опыт пед. антропологии / К. Д. Ушинский . — М. : ФАИР-ПРЕСС; Гранд, 2004. — 575 с.
26. Хомутов А. Е. Антропология: Учеб. пособие / А. Е. Хомутов. — Ростов н/Д. : Феникс, 2002. — 384 с.

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Педагогічна антропологія» для магістрів спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Розробник: Захарчук Олексій Феліксович